

Azərbaycanda ilk regional "LEGIS Hüquq Forumu" keçirilib

Fevralın 5-də "PAŞA Holding" və onun törəmə şirkətləri tərəfindən təşkil edilən, hüquq sahəsində peşəkarları, ekspertləri və texnologiya liderlərini bir araya gətirən "LEGIS Hüquq Forumu"u keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirin açılış mərasimində iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov, ədliyyə naziri Fərid Əhmədov, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Qanunvericilik və Hüquq siyasəti şöbəsinin müdiri Gündüz Kərimov, Baş prokuror Kamran Əliyev, Milli Məclisinin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, "PAŞA Holding" in baş icraçı direktoru Cəlal Qasimov, eləcə də "PAŞA Holding" in qrup üzrə hüquq və kompayens departamentinin direktoru Aytac Qasimova çıxış ediblər.

"Ölkəmizdə ilk dəfə olaraq hüquq mövzusunda belə miqyasda forum keçirilir və bizim üçün bu forumun təşəbbüskarı və təşkilatçısı qismində çıxış etmək həm çox sevindirici, həm də çox qürurverici haldır", - deyərək "PAŞA Holding" in baş icraçı direktoru Cəlal Qasimov çıxışında bildirib.

"İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi üçün bu sahədə hüquq sisteminin inkişafı, həmçinin dövlət və özəl sektor arasında qarşılıqlı etimadın daha da gücləndirilməsi vacibdir. Biznes fəaliyyətinin stimullaşdırılması, dövlət müəssisələrinin səmərəli idarə olunması, dövlət-özəl tərəfdaşlığının inkişaf etdirilməsi iqtisadi sferada prioritet istiqamətlərdəndir. İqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri inkişaf etdikcə hüquq-mühakimə sisteminin də qarşısında yeni çağırışlar yaranır. "LEGIS Hüquq Forumu" qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi sahəsində təkliflərin dəyərləndirilməsi üçün əhəmiyyətli platformadır", - deyərək iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov qeyd edib.

"Dövlət və özəl sektor arasında təmasın olması zəruridir. Bu təmas, təbii ki, hakimiyyətin hər üç qolunu əhatə etməlidir. Düşünürəm ki bu forum bu məqsədə əhəmiyyətli dərəcədə xidmət göstərəcək", - deyərək ədliyyə naziri Fərid Əhmədov vurğulayıb.

"Özəl sektorda fəaliyyət göstərən şirkətlər bəzən baş verən qanunsuzluqlarla bağlı Baş Prokurorluğa müraciət etmək istəmirlər. Prokurorluq qanunların dəqiq və dürüst icra olunmasına nəzarət edən qurumdur. Biz özəl sektorla bağlı müraciətlərlə açıq-aydın cinayət əməli olmayanda digər dövlət qurumlarına yönəldilir. Biz açıq-aşkar çalışırıq ki, özəl sektorun fəaliyyətinə heç bir müdaxilə edilməsin, zərurət olmadığı halda qarışılmasın", - deyərək Baş prokuror Kamran Əliyev "LEGIS Regional Hüquq Forumu"nda deyib. O bildirib ki, lakin müasir Baş Prokurorluq onların müdafiəçisi qismindədir.

Bundan əlavə, tədbir çərçivəsində hüquq sahəsinin aktual məsələlərinə həsr olunmuş bir neçə mühüm panel müzakirələri keçirilib.

Dövlət və özəl sektor əməkdaşlığı panel müzakirə sessiyası hüquqi çərçivələrin gücləndirilməsi və innovasiyaların təşviqi istiqamətində tərəfdaşlıqların rolunu araşdırıb. "PAŞA Bank"ın hüquqi məsələlər şöbəsinin rəhbəri İlham Hüseynov panelin moderatoru kimi dövlət, özəl, akademik və vəkili sahəsində çalışan hüquqşünasları salamlayıb və qeyd edib ki, hüquqşünasların birləşdiyi bu dörd icma arasında dialoq çox vacib və önəmlidir, hüquqşünasların dövlət və özəl dialoqunda yaxından iştirak etdiyi üçün onların arasında olan dialoqun keyfiyyəti dövlət və özəl dialoquna da təsir edir, hüquqşünaslar bu dialoqu təmin edərkən daha çox həllyö-nümlü davranmalıdırlar.

Eyni zamanda paneldə spiker kimi çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının əhəmiyyətini vurğulayaraq, bu tərəfdaşlığın ölkənin iqtisadi inkişafında mühüm rol oynadığını qeyd edib. O, dövlət və özəl sektorun birgə fəaliyyətinin sosial əhəmiyyətli problemlərin həllində və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin inkişafında əhəmiyyətli olduğunu bildirib.

Həmin paneldə çıxış edən Baş prokurorun müavini Heydər Məmmədov bildirib ki, prokurorluq orqanlarında aparılan sisteməlik təhlillər nəticəsində bütün sahələrdə, o cümlədən özəl sektorda baş verən hüquqpozmalar və korrupsiyaya şərait yaradan hallar müəyyən edilir: "Onların qarşısının alınması və gələcəkdə törədilməməsi məqsədilə, habelə qanun pozuntularından çəkindirmək üçün həmin qurumlara və aidiyyəti dövlət təsisatlarına prokuror təsir aktı olan müvafiq təqdimatlar, xəbərdarlıqlıqlardan geniş şəkildə istifadə olunur. Təhlil edilmiş son iki ilin sta-

tistik göstəricilərinə görə aidiyyəti qurumlara 194 təqdimat göndərilib, 80 halda isə xəbərdarlıq elan edilib".

Həmçinin paneldə çıxış edən Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin rəisi Məmməd Abbasbəyli dövlət və özəl tərəfdaşlığına Rəqabət Məcəlləsinin təsiri və sağlam rəqabət mühitinin formalaşdırılması barədə, "bp Azərbaycan" şirkətinin vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli xarici investor kimi dövlət və özəl tərəfdaşlığının bp təcrübələri barədə, "Deloitte Azərbaycan" şirkətinin vergi və hüquq üzrə partnyoru Nuran Kərimov isə həm özəl və dövlət sektorunun qarşılıqlı dialoqda gözləntiləri barədə, COVID19 və Vətən müharibəsi dönmində dövlət və özəl sektorun sıx əməkdaşlığı kimi mühüm mövzulara toxunublar.

Digər mühüm sessiya olan "Arbitraj" panelində müasir hüquq sistemlərində arbitrajın inkişaf edən roluna, arbitrajın müasir hüquq sistemlərində artan əhəmiyyətinə və Azərbaycanda bu sahənin inkişaf perspektivlərinə həsr olunub. Azərbaycan Arbitraj Assosiasiyasının sədri Kəmalə Mehdiyevanın moderatorluğu ilə keçirilən paneldə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Qanunvericilik və hüquq siyasəti şöbəsinin qanunvericiliyin inkişafı sektorunun müdiri Araz Poladov, İsveçrənin "Patocchi & Marzolini" hüquq firmasının təsisçi partnyoru Paolo Marzolini, İsveçrənin "Peter & Kim" hüquq firmasının partnyoru və professor Hüqo Barbier, eləcə də SOCAR-ın korporativ hüquq departamentinin rəhbəri Nurlan Mustafayev çıxış ediblər. Paneldə arbitrajın səmərəli mübahisə həlli mexanizmi kimi əhəmiyyəti vurğulanıb və onun Azərbaycanın hüquqi mühitində daha geniş tətbiqi imkanları müzakirə edilib.

Bununla yanaşı, Rəqəmsal Ekosistem paneli maraqlı müzakirələr ilə yadda qalıb. Texnologiya hüququ sahəsindəki aktual məsələlərin təhlili sessiyasında hüquq və innovasiyanın kəsişmə nöqtələri araşdırıldı. "Kapital Bank"nın hüquq departamentinin direktoru Ələkbər İsmayilzadənin moderatorluğu ilə baş tutan müzakirədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin hüquqi xidmətlərin göstərilməsi məsələləri sektorunun müdiri Vüsal İsayev, Dövlət Vergi Xidmətinin rəisinin müşaviri Fərid İsayev, "Compto"nun hüquq departamentinin direktoru Həbib Teymurov, "Trendyol Qrup" Azərbaycan şirkətinin hüquq departamentinin rəhbəri Funda Tüfekçi və "PashaPay" in hüquq departamentinin direktoru Arif Mehdiyev fikirlərini bölüşüblər. Paneldə ekosistem funksiallığı və vacibliyi, süni intellektin tətbiqi, hüquqi risklər və dövlət tənzimlənməsi müzakirə olunub.

Bundan əlavə, spikerlər texnoloji inkişafı, innovasiyaları dəstəkləyən vergi təşviq mexanizmləri, vergi islahatlarının planlamasında ekosistem strategiyasının faydalı aspektləri, eləcə də rəqəmsal ekosistemdə hüquqşünasın və hüquq departamentin mövcud və gələcək rolu barədə fikirlərini səsləndiriblər.

"Rəqəmsal ekosistemin əsas məqsədi müştəri məmnuniyyətidir. Halbuki, innovasiyalar, xüsusən də süni intellekt hüquqşünasların öz işini səmərəli görməsində yeni resurs olduğu üçün bəzən tənzimləyici orqanların həddən artıq konservativ yanaşmaları, rəqəmsal biznesin inkişafı üçün çətinliklər yaradır", - deyərək "Kapital Bank"ın hüquq departamentinin direktoru Ələkbər İsmayilzadə vurğulayıb.

"Süni intellekt texnoloqiyyalarının tətbiqi ilə bağlı bir sıra hüquqi məsələlərin həllinin zəruri olduğunu vurğulamaq istəyirəm. O cümlədən növbəti illərdə bu sahədə inkişafın təmin edilməsi üçün hazırda ayrıca süni intellekt strategiyası hazırlanır", - deyərək Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının sektor müdiri Vüsal İsayev çıxışı zamanı qeyd edib.

"Təşviq mexanizmlərinin formalaşdırılmasında dövlət və özəl sektorların effektiv qarşılıqlı fəaliyyəti vacib amildir. Bu xüsusda texnoloji sahələrin gələcək inkişafının vergi alətləri vasitəsilə dəstəklənməsi üçün sahibkarlıq subyektlərinin təkliflərinə və dialoqa açıq olduğumuzu bir daha ifadə etmək istəyirəm", - deyərək Dövlət Vergi Xidmətinin rəisinin müşaviri Fərid İsayev bildirib.

Panel müzakirələri ilə yanaşı, tədbir çərçivəsində Avropa İnsan Hüquqları

Məhkəməsinin hakimi Lətif Hüseynovun çıxışı da baş tutub. O, insan hüquqları sahəsində aktual məsələlərə dair dəyərli fikirlərini bölüşərək, insan hüquqlarının müasir hüquq sistemindəki rolu və inkişaf tendensiyaları haqqında vacib məqamları diqqətə çatdırıb.

Tədbirin ən maraqlı məqamlarından biri isə dünyaca məşhur humanoid robot Sofiyanın iştirakı ilə baş tutan interaktiv müsahibə olub. "PAŞA Həyat Sığorta"nın hüquq departamentinin direktoru Səbuhi Göyüşovun moderatorluğu ilə keçirilən bu sessiyada innovasiya və qanunvericilik sahəsindəki son trendlər müzakirə edilib. Süni intellekt və hüququn kəsişmə nöqtələrinə toxunan bu dialoq, rəqəmsal dövrdə hüquqi tənzimləmə mexanizmlərinin necə dəyişdiyini və gələcəkdə bu sahədə hansı çağırışların gözlənildiyini izah edib.

"Paşa Holding" in təşkilatçılığı ilə keçirilən "LEGIS Hüquq Forumu" u çərçivəsində "Süni intellekt və hüquq: Tənzimləmə, məsuliyyət və gələcəyin imkanları" adlı sonuncu panel təşkil edilib.

Panelə "Deloitte & Touche" (Azərbaycanın) hüquq və kompayens üzrə baş meneceri Bahar Kavuzova moderatorluq edib.

Panel müzakirələrdən əvvəl çıxış edən "Koç Holding A.Ş." şirkətinin baş hüquq və kompayens müşaviri Kənan Yılmaz çıxışında son illər startap dünyasının hüquq bazarının böyüklüyünü nəzərə almağa çalışdığını qeyd edib: "Dünyada dəyişikliklər sürətlə baş verir. Əvvəllər sahibkarlar hüquqşünasları onların işlərini yavaşladan insanlar olaraq gördülər. Sonralar isə bu anlayışın mahiyyəti dəyişdi. Bildirim ki, şirkətlərin baş hüquq müşavirləri idarəedici heyətin iclaslarına qatılmalıdırlar. Şirkətlərin hüquqşünaslarına qapı arasından suallar verilməməlidir. Şirkətlərin rəhbərləri hüquqşünasların daim yanında olmalıdırlar".

Panel müzakirənin ilk çıxışçısı, Almanıyanın Martin Lüter adına Halle-Vittenberg Universitetinin professoru Azər Əliyev bildirib ki, hüquqda cəmiyyətin mürəkkəbliyinin parçalanması üçün müxtəlif imkanlar var: "Bir qayda olaraq hər hansı inqilabi dəyişikliklər tənzimləmə ilə bağlı dəyişikliyə gətirib çıxarır. Getdikcə münasibətlərin mürəkkəbliyi artır, eyni zamanda sürətlənmə baş verir. Artıq Avropa İttifaqında sürətlənmiş prosesləri tənzimləmək üçün bir neçə alət hazırlanıb".

"Esin Attorney Partnership (Baker McKenzie)" şirkətinin idarəedici partnyoru Eren Kurşun bir zamanlar yenidən tərtib olunmuş sazişlərin şirkətlərə göndərildiyini xatırladı: "Şirkətlər faktların gəlməsini saatlarla gözləyirdi. İndi beş saniyəyə imeyl göndərmək olur. Bir dəqiqə fərqlə sənədləri müqayisə etmək mümkündür. Əminəm ki, süni zəka nə qədər inkişaf etsə də, hüquqşünaslar gələcəkdə işsiz qalmayacaqlar. Bir şey dəqiqdir ki, hüquqşünaslar tam olaraq səhnədən kənarda qalmayacaqlar. Təbii ki, məlumat sızıntısı baş verəcək".

Harvard və Oksford universitetlərində tədqiqatçı, İngiltərə və Uels üzrə fəaliyyət göstərən barrister, süni intellekt və texnologiya hüququ mövzusunda "New York Times bestseller" kitablarının müəllifi Ceymi Susskind bildirib ki, əvvəlcə hüquqşünasların mövcud olmasının səbəblərinə baxılmalıdır. "Onlar problemləri həll etmək üçün var. Əgər bunu süni zəka edəcəksə, ona müraciət ediləcək. Əgər fiziki şəkildə həkimə getmədən xəstəliyi süni zəka ilə həll edə bilirsə, təbii ki, süni zəkaya müraciət edəcəyik. Əvvəllər süni intellekt sistemləri təhlilləri ən yaxşı hüquqşünaslardan yaxşı edəcəyini desəydilər, biz inanmazdıq. Hüquqşünaslar da səhvlər edə bilirlər. Bizim müştərilərimiz böyük kommersiya müqavilələrinin hazırlanmasına baxırlar. Müəyyən qədər hüquq şirkətləri gələcəkdə də mövcud olacaq. Süni intellektin yaratdığı yeni imkanların fonunda bazarlar da açılacaq", - deyərək vurğulayıb.

"KPMG Lav"ın hüquq və süni intellekt üzrə meneceri Martin Knost bildirib ki, hüquq şirkətləri xoşbəxt sonluq qurmaq barədə düşünməlidir: "Biz müştərilərimizin rəqabətliliyini artırmağa çalışırıq. Süni intellekti anlayan hüquqşünas daha azdır. Bu sahədə şəffaf idarəetmə çox vacibdir. Yoxlama prosesinin necə baş verəcəyini bilmək lazımdır. Müştərilərimiz təhlükəsizliyə önəm verirlər. Biz bir layihədə istifadə olunan həllər deyil, təkrar istifadə edilən alətlər işləyib hazırlayırıq. Prosesə bütövlükdə transformasiya kimi baxmaq lazımdır".